

После готово пет месеци од општих избора у Босни и Херцеговини(БиХ) ближи се и формирање власти на нивоу БиХ, али је извесно да са формирањем те власти ни на помолу није решење кључних питања која су наметнута међу будуће партнере у власти, Савез независних социјалдемократа(СНСД) Милорада Додика, Странку демократске акције(СДА) Бакира Изетбеговића и Хрватску демократску заједнице(ХДЗ) БиХ Драгана Човића.

Прво питање је доношење Годишњег националног програма за Акциони план за чланство БиХ(МАП) у НАТО алијанси, што је до сада био изричит услов СДА да буде формиран нови Савет министара БиХ. СНСД и њихови савезници, као ни опозиција у Републици Српској(РС) нису спремни на активацију МАП-а, а Изетбеговић је ретерирао од првобитног става да неће ући у формирање Савета министара БиХ све док СНСД не пристане на активацију МАП-а. Сада то питање оставља за касније разговоре, не показујући притом знаке да ће одустати од захтева да МАП буде активиран. Све и кад би неким чудом помислио да одустане, на тај захтев ће га подсећати упорно странке левице међу Бошњацима које воде Социјалдемократска партије(СДП) БиХ и Демократска фронта(ДФ) Жељка Комшића, окупљене у политичку групацију звучног назива "Босанскохерцеговачки блок". Тај блок је одлучио да неће у ићи у коалицију са СДА, СНСД-ом и ХДЗ-ом БиХ називајући их "националистима", дочим себе описују као "босанскохерцеговачке патриоте" за које је чланство БиХ у НАТО један од кључних приоритета. Но, како те странке окупљају готово искључиво бошњачке бираче, јасно је да је њихови будући потези бити усмерени на критику сваког потеза СДА за који процене да је "непатриотски" с циљем да придобију што већи број бошњачких бирача до наредних општих избора.

Пише: Слободан Дурмановић
субота, 23 фебруар 2019 03:50

Зато ће у СДА добро измерити када ће - након што буде формиран Савет министара БиХ - поново посегнути не само за захтевом за активацију МАП-а, већ и за иницијативом за оцену уставности имена Републике Српске. А о тој иницијативи ће одлучивати за пет-шест месеци, како је то најавио Изетбеговић. С друге стране, СДА чека иницијатива ХДЗ-а БиХ за измене Изборног закона БиХ, којима би био гарантован избор хрватског члана Председништва БиХ гласовима Хрвата, уместо садашњег изборног система у коме је избор хрватског члана у ФБиХ омогућен гласовима Бошњака, што се и догодило избором Жељка Комшића у три изборна циклуса. Гаранције које ХДЗ БиХ тражи односе на формирање виртуелне изборне јединице која би важила само на дан избора, а била би дефинисана тако да обухвата подручја у ФБиХ где живи већинско хрватско становништво. Бошњачки политичари су то до сада одбијали, тумачећи тај захтев као први корак ка успостављању трећег, хрватског ентитета, мада им из ЕУ одавно гарантују да од таквог ентитета нема ништа, па су и из ХДЗ-а БиХ готово престали и да помињу "хрватски ентитет", ваљда схватајући да ће једва доћи и до "своје" целодневне изборне јединице уз досадашње противљење бошњачких политичара.

Пише: Слободан Дурмановић
субота, 23 фебруар 2019 03:50

Додик је приликом недавног сусрета са аустријским вицеканцеларом Хансом Кристијаном Штрахеом, прецизирао да би пристао и на војну неутралност по аустријском моделу: "Аустрија није члан НАТО-а, а члан је ЕУ и то је концепт за који мислимо да овде треба бити"

Но, ако се неким чудом о томе договоре ХДЗ БиХ и СДА, колико год Изетбеговићу и његовима буде за врат дувао "БХ блок" - онда би се сав притисак и једних и других могао усмерити према РС у правцу убрзања "пута БиХ ка НАТО савезу". Просто, решавањем хрватског захтева за измену Изборног закона, нестаје крупан проблем у политичким односима Хрвата и Бошњака у ФБиХ, а одатле до њиховог заједничког деловања на приближавању БиХ НАТО алијанси није велики корак. Јер, чланство БиХ у НАТО-у је политички приоритет и ХДЗ-а БиХ, само не први као код СДА и "БХ блока", већ други, одмах после измена Изборног закона БиХ. Иако је мало извесно да ће се такав један савез Хрвата и Бошњака постићи у наредне четири године, ту опцију не треба сасвим искључити.

С друге стране, српски политичари недавно су донели заједничке закључке у којима су још једном подсетили да се залажу искључиво за војну неутралност РС и БиХ, позивајући се на декларацију коју је усвојила Народна скупштина РС. Притом је сам Додик, приликом недавног сусрета са аустријским вицеканцеларом Хансом Кристијаном Штрахеом, прецизирао да би пристао и на војну неутралност по аустријском моделу. "Аустрија није члан НАТО-а, а члан је ЕУ и то је концепт за који мислимо да овде треба бити", рекао је Додик, ваљда мислећи да ће мало одобривољити бошњачке политичаре. А сличну поруку пре неки дан упутила је и председница РС Жељка Цвијановић. "Није нужно да држава мора бити члан НАТО-а да би постала члан ЕУ", рекла је Цвијановићева, илуструјући своју изјаву "примерима војно неутралних земаља - чланица ЕУ, попут Шведске и Аустрије, које сарађују са НАТО-ом кроз програм 'Партнерство за мир' ".

Тешко је сада рећи да ли се у овим изјавама може назрети само један нови тактички потез Додика и Цвијановићеве или је можда реч о најави стратешкоог помака врха власти РС у правцу у коме се креће власт Србије, која "тренутно ради на новом плану индивидуалног партнерства (ИПАП) са НАТО-ом, јер је досадашњи план истекао", како је то објаснио министар спољних послова Србије Ивица Дачић. "Немамо намеру да будемо члан НАТО-а, али желимо да развијемо што је могуће боље односе" - још је рекао Дачић.

Међутим, ако се у има у виду да председник Србије Александар Вучић не одустаје од свог плана "разграничења" на Косову и Метохији(КиМ), све уздајући се у гаранције

БиХ, НАТО и Србија - где води Вучићево "разграничење" на КиМ?

Пише: Слободан Дурмановић
субота, 23 фебруар 2019 03:50

НАТО-а за безбедност Срба на северу покрајине - није тешко закључити да Вучић види управо НАТО као кључног "гаранта" војне неутралности Србије приликом извођења свог плана "разграничења". Али, таква "војна неутралност", без гаранција Русије, више личи на неформално придруживање Србије НАТО алијанси неголи и на аустријску неутралност. А ако РС буде пратила Србију у њеном односу према НАТО-у - као што је прокламовала у једном од кључних делова своје декларације о војној неутралности - онда ће заједно са Србијом најпре и завршити под НАТО "кишобраном". Наравно, када се обави "разграничење" на КиМ, границе између Србије и БиХ остану чврсте као и сада, а границе између самопроглашеног Косова и Албаније - не буде.

Није тешко закључити да Вучић види управо НАТО као кључног "гаранта" војне неутралности Србије приликом извођења свог плана "разграничења". Али, таква "војна неутралност", без гаранција Русије, више личи на неформално придруживање Србије НАТО алијанси неголи и на аустријску неутралност

"Ја сам питао онда шта ми радимо ако 31. марта више не буде границе између Косова и

БиХ, НАТО и Србија - где води Вучићево "разграничење" на КиМ?

Пише: Слободан Дурмановић
субота, 23 фебруар 2019 03:50

Албаније, шта раде ЕУ и сви други. Нисам добио одговор. Али сам добио један коректан и конкретан одговор шта би било да ми исто урадимо са Републиком Српском. Немци су рекли да у томе и јесте разлика и да зато Србија има будућност, а неке друге немају и зато што знају да ћемо се понашати озбиљно и одговорно и у складу са оним што је могуће", рекао је Вучић на последњој Минхенској безбедносној конференцији.

После оваквог "немачког одговора" и Вучићеве "озбиљности и одговорности" и тврдње да "зато Србија има будућност", питање је, заправо, какву будућност може да очекује Република Српска у оквиру БиХ. Односно, да ли ће Вучић "разграничењем" на КиМ "обезбедити" стабилну будућу позицију РС унутар БиХ или ће тиме пре отворити простор свима онима који слабљење садашње уставне позиције РС виде као кључни услов за изградњу "функционалне" БиХ?